

EBSO HABER

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI AYLIK YAYIN ORGANI

AĞUSTOS 2012

Sanayinin çarkları Merkez'in rotasında

Mustafa Şahin
www.tesvikdestek.com

EXPO 2020 resmi adayı İzmir'de sanayici nasıl yatırım yapacak?

İl bazlı bir düzenlemeye gidilen yeni Yatırım Teşvik sistemde bölgesel destekler açısından bakıldığında İzmir I. Bölgede yer alıyor. Bölgesel destekler diyoruz çünkü; Teşvik sisteminde büyük desteklerden faydalanmak için bölge bazında destek verilen sektör ve konuda yatırım yapmak gerekmektedir. Genel destekler açısından asgari 1 milyon TL ve üzeri yatırım yapan firma KDV istisnası ve Gümrük Vergisi muafiyeti ile yatırımını yaparken, bölgesel destekli konularda yatırım teşviklerinden yani

1. KDV istisnası,
 2. Gümrük vergisi Muafiyeti,
 3. Vergi İndirimi,
 4. Sigorta işveren Primi desteği
 5. Yatırım yeri Tahsis desteğinden faydalanmak için asgari yatırım tutarı ise;
- Eğitim Hizmetleri, Hastane, Atık Geri Kazanım, Su Ürünleri, Tıbbi Aletler, Hassas ve Optik Aletler, Bavul-El Çantası-Saraciyeye Ayakkabı, Hayvancılık gibi yatırımlarda 1 milyon TL asgari yatırım projesi ile bölgesel desteklerden faydalanabilirken,
 - Gıda Ürünleri İçecek İmalatı, Lisanslı Depoculuk konusunda

asgari 2 milyon TL, Kimyasal Madde ve Ürünleri, Makine Teçhizat, Elektrikli Makine Cihaz, Mobilya imalatında asgari 4 milyon TL dir.

EXPO 2020 resmi adayı İzmir, I. Bölge'de kaldığı için son çıkan yatırım teşviklerinden bölge itibariyle mağdur durumda kalmışken, İzmir'de sanayici bu büyük destekler için;

1- Nereye ve hangi sektörde yatırım yaparsa "kazmayı vurunca" yeni teşviklerin avantajlarından yararlanabilecek?

2- Önceki mevzuata göre alınıp henüz kullanılan ve 19.06.2012 den sonra alınacak 'Yatırım Teşvik Belgeleri' yatırımcıya hangi alanda ne destek sağlayacak? İşte yazımızın odak noktası bu.

Yeni teşvik sistemine öncelikle vergi indirimi açısından bakıldığında İzmir il sınırlarında yatırım yapana "Kazmayı vurunca vergi indirimi"ni kullanma imkanı hem kolay-hem de zor.

İzmir'de sanayici kazmayı nereye vurmali?

Ege'de teşvikler açısından en avantajlı yatırım konusu Ar-Ge ile geliştirilen ürün ve eğitim alanında yapılacak yatırımlar olarak görülüyor.

Desteklerde en yeni olanı da vergi indirimi konusunda getirilen destekler. Bu destek türü biraz şekil değiştirerek geldi, ancak İzmir I. Bölge'de kaldığı için yatırımcı yine diğer illere göre mağdur durumda. Peki İzmirli sanayici ne yapmalı?

A. Yatırım dönemi vergi indirimi için:

1. Öncelikli alanlarda yatırım Yapmalı (5. Bölge desteklerinden faydalanır.)

Aşağıda belirtilen sektör ve konularda yatırım yapacak firma, yatırıma başlamadan teşvik belgesi olarak 5. Bölge'ye verilen bölgesel desteklerden faydalanabilecektir:

- 1) İlk, orta ve lise eğitim yatırımları.
- 2) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı destekli Ar-Ge projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar yapmalıdır.
- 3) Denizyolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırım,
- 4) Şehirlerarası yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları ile şehir içi yük taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları,
- 5) Test merkezleri, rüzgar tüneli ve bu mahiyetteki yatırım, (otomotiv,

uzay veya savunma sanayine yönelik olanlar).

- 6) Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılacak turizm yatırımlarından bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımı,
- 7) Asgari 50 bin metrekare kapalı alana sahip uluslararası fuar yatırımları (konaklama ve alışveriş merkezi üniteleri hariç).
- 8) Sağlık Bakanlığının proje onayına istinaden, asgari 20 milyon TL tutarındaki biyoteknolojik ilaç, onkoloji ilaçları ve kan ürünleri üretimine yönelik yatırım,
- 9) Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nın proje onayına istinaden asgari 20 milyon TL tutarındaki savunma, havacılık ve uzay alanındaki yatırımlar,
- 10) Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları (4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanan I. grup madenler ve micir yatırımları hariç).

2. En azından 2.Bölge'deki illerde ek yatırım yapmalı: (Yatırım döneminde vergi indirimi içi)

Yatırımcı Ancak en az

2. Bölge'deki bir ilde (en yakın Aydın veya Denizli) ek yatırım yapar ve de bu yatırım OSB içinde kalır ise; 100 TL yatırım harcamasının 4 TL'sini İzmir'deki faaliyetten doğan kazanç üzerinden hesaplanan vergiden yatırım döneminde indirebilecek. Bu ek yatırım OSB dışında ise 2 TL indirebilecektir.

Elbette, diğer şartlarını da yerine getirmesi kaydı ile:

○ Şartlar ise:

1. Proje tutarının yüzde 10'nu kadar bir yatırım harcamasının 2013 sonuna kadar yapılması gerekecek.
2. İzmir'de bir faaliyeti olacak, en az

2'nci ve diğer bölgelerde yatırım yapacak.

3. 2'nci ve diğer bölgede yapılan yatırım bölgesel olarak desteklenen yatırım konusunda olacaktır. Çünkü her yatırım her bölgede desteklenmemektedir.

3. Stratejik Yatırım* yapmalı (YKO yüzde 50 - VİO yüzde 90 her bölgede)

- Teşvik edilmeyecek yatırım konuları haricindeki belli şartlarda tüm konularda yatırım yapılabilir. Bu şart ise:
- Komisyon tarafından, yatırımın stratejik olduğuna dair karar verilecek. Bunu sonucunda;
- Yapılacak yatırımın her 100 TL'sinin 50 TL'si Kurum/Gelir Vergisi'nden indirilebilecektir.
- Yatırım Döneminde her 100 TL harcama için 25 TL'sini yatırım döneminde, 25 TL'sini de işletme döneminde indirim konusu yapılabilecektir. (6. Bölge'de bu indirimler yatırım döneminde 40 TL-işletme döneminde ise 10 TL dir.)

Yatırım Dönemi Vergi İndirimi Açısından 1.Bölge Kaybı ne :

İndirimli kurumlar vergisi hakkını 2.bölge yatırımlarına veren teşvik kararı, 1. Bölge'nin OSB'de gerçekleşen yatırımlara bu hakkı vermemektedir. Oysa örneğin İzmir'de OSB içinde yapılan yatırım 2. bölge desteği almaktadır.* Bu uygulama kanaatimizce kararda bir eksikliklidir. Benzer Konu yatırımlara Faiz desteği (3. Bölge'de var) açısından da 2. Bölge OSB'sinde gerçekleşen yatırımlar için de söz konusudur. Şöyle ki;

2012/3305 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararında,

“..Hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben, gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını aşmamak ve toplam yatırıma katkı tutarının;

a) Büyük ölçekli yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki yatırımlarda;
2. Bölge'de yüzde 10'unu,
3. Bölge'de yüzde 20'sini, 4. Bölge'de yüzde 30'unu, 5. Bölge'de yüzde 50'sini ve 6. Bölge'de yüzde 80'ini,

b) Stratejik yatırımlarda;
6. Bölge'de yüzde 80'ini, diğer bölgelerde yüzde 50'sini geçmemek üzere yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli Gelir veya Kurumlar Vergisi uygulanabilir” şeklinde tanımlanan yatırım dönemi indirimli kurumlar vergisi uygulaması, İzmir ili sınırları içinde olan yatırımlara uygulanmıyor.

Halbuki, 6. Bölge (7. Bölge olmadığı için) OSB'deki yatırımlar için ilgili kararda net bir açıklama vardır.**

2012/3305 s.bkk- Mad:18

“(1) Büyük ölçekli yatırımlar veya bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, aşağıda belirtilen koşullardan en az birini sağlamaları halinde vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

- a)* Yatırımın organize sanayi bölgesinde (OSB) gerçekleştirilmesi...
- (2)** Bu madde kapsamında 6. Bölge'de gerçekleştirilecek büyük ölçekli ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi desteği, bölgede geçerli olan süreye iki yıl ilave edilmek, vergi indirimi desteği ise bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına beş puan ilave edilmek suretiyle uygulanır.”

B- Sigorta İşveren Primi desteği için:

1. Yatırımcı organize sanayi

bölgelerinde yatırım yapar ise yen/ilave istihdam için 3 yıl sigorta işveren primi desteği alabilecektir. OSB dışında bu destek 2 yıldır. Tabii ki yatırım tutarının yüzde 10'u kadar yatırımı 31.12.2013'e kadar gerçekleştirir ve bunu Teşvik belgesine işletir ise. 01.01.2014 den sonra yatırıma başlaması (yüzde 10 ve üzeri yatırım yapması) durumunda, yatırımı nerde yaparsa yapsın bu destekler kalkmaktadır.

C- Yatırım yeri tahsisi açısından

Yatırımcı OSB içersinde yer bulamaz ve yatırım konusu da Milli Emlak açısından yer göstermeye uygun ise, ancak bu durumda yer tahsisi mümkün olabilmektedir. Örneğin, okul yatırımları bu kategoride değerlendirilebilir.

1 gün ile yatırımcı ne kaybetti?

Bu büyük teşviklerden

01.01.2012-19.06.2012 tarihleri arasında önceki karara göre Yatırım Teşvik Belgeli almış yatırımcı maalesef yararlanamamaktadır. Çünkü yeni kararda " lehe gelen hükümleri açısından 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır." denildiği için. Halbuki 2011 yılında alınan belgeler ile 01.01.2012-19.06.2012 tarihleri arasında alınmış Yatırım teşvik belgeleri 2009/15199 sayılı karar doğrultusunda verilmiş belgelerdir. Bu durum "kazmayı" önce vurana ödüllendirmek yerine adeta cezalandırmaktadır. 31.12.2011 de alınmış bir belgeye yeni haklar verilmemekte ancak 01.01.2012 den sonra müracaat yapan geniş desteklerden yararlanabilecektir.

Sonuç

EXPO ilk defa 1851 yılında İngiltere'de düzenlenmiş ve bu fuar ile İngiltere tüm dünyaya sanayi

devrimi ile varmış olduğu refah düzeyini göstermiştir. Bu noktadan bakıldığında, İzmir'de sanayici son yıllarda yatırım açısından çevre illeri tercih eder duruma gelmiştir. Örnek olarak da 30 km ilerisinde Manisa iline giden yatırımcı sayısı her geçen gün artmaktadır. Hele 19.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı "Yatırımlarda devlet yardımları hakkında karar" dan sonra da bu tercih daha da cazip hale gelmiştir. İzmir sanayisi bu durumda hangi rekabet şartlarında yatırım yapacak, iş bekleyen eğitilmiş insanına nasıl iş sağlayacak ve İzmir hangi refah düzeyi ile düzeyi ile gün yüzüne çıkacaktır. EXPO'nun aynı zamanda ülkenin eğitim, kültür ve tarihin yapısını sergileyeceği bir fuar olma özelliği dikkate alınınca, İzmir'in son teşviklerle karşı karşıya kaldığı "Haksız rekabet" durumu sanayiciyi İzmir'den daha da uzaklaştırıcaktır. Çünkü İnsan; 'önce ayakta kalacak sonra beynini doyuracak" bir varlık.

1.Bölgede İZMİR'e Verilen Destekler	Önceki Karar-2009/15199			Yeni Karar 2012/3305				
	Yatırıma Başlama Tarihi			Yatırıma Başlama Tarihi				
	OSB İçi - Dışı Aynı		Genel Destek	OSB Dışında Yatırım		OSB İçinde Yatırım		Genel Destek
	31.12.2011'e Kadar	31.12.2011 Sonrası		31.12.2013'e Kadar	01.01.2014 Sonrası	31.12.2013'e Kadar	01.01.2014 Sonrası	
1-Vergi İndirimi Desteği								
A-Yatırım Katkı Oranı	15	10	-	15	10	20	15	-
B-Vergi İndirim Oranı	50	25	-	50	30	55	40	-
C-Yatırım Dönemi/İşletme dönemi İndirimli Vergi	Yok	Yok	-	Yok	Yok	(10-90)*-Yok	Yok	-
D-Ödeyeceği Kurumlar Vergisi %	% 10	% 15	% 20	% 10	% 14	% 9	% 12	% 20
2-Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	2 Yıl	-	-	2 Yıl	-	3 Yıl	-	-
3-Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği	-	-	-	-	-	-	-	-
4-Gelir vergisi stopajı desteği	-	-	-	-	-	-	-	-
5-Yatırım Yeri Tahsisi	Var	Var	-	Var	Var	Var	Var	-
6-KDV İstisnası	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var
7-Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var